SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCIX. No. 147. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, AUGUST 4, 1992 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 4-го СЕРПНЯ 1992 Ч. 147. РІК XCIX.

ВІДБУЛИСЯ ОФІЦЕРСЬКІ ЗБОРИ ОДЕСЬКОЇ ОКРУГИ

Одеса (УНІАР). — Тут у вівторок, 28-го липня,відбулися офіцерські збори Одеської військової округи. Учасники зборів обговорили питання будівництва збройних сил України, проходження служби та соціяльного захисту військовослужбовців. На збори були запрошені представники державних адміністрацій Республіки Крим, Одеської, Миколаївської, Кіровоградської, Черкаської, Херсонської, Запорізької, Донецької, Дніпропетровської та Харківської областей. Вступну доповідь виголосив командуючий Одеської військової округи генерал-лейтенант Радецький. Після цього виступили делегати.

У праці зборів взяв участь міністер оборони України Костянтин Морозов, якого запросили для обговорення кола соціяльних питань, котрі потребують швидкого вирішення, в першу чергу — забезпеченість військових житлом. Офіцери вирішили утворити фонд допомоги родинам військовослужбовців, визначити порядок розподілу помешкань для офіцерів. Обговорили також деякі статті закону України про військовий обов'язок.

Члени координаційної ради офіцерських зборів Чорноморської фльоти із Севастополя скерували звернення до Москви з вимогою негайно приступити до розподілу фльоти. З українською стороною домовленість з цього питання вже є. Члени Координаційної ради офіцерських зборів Чорноморської фльоти віднині будуть співпрацювати зі Спілкою офіцерів України.

На пресовій конференції в Одесі К. Морозов заявив протест з приводу публікацій у московських газетах наклепницької інформації, що нібито український літак охороняв корабель, який втік із Севастополя до Одеси. Насправді це був російський літак СУ—27 і він, Морозов, вимагатиме покарання осіб, які наказали підняти літак у повітря і переслідувати корабель.

У пресовому центрі міністерства оборони України повідомили, що командира 34-го армійського корпусу генерал-майора Віктора Палія призначено старшим військовим начальником гарнізонної служби в Республіці Крим. Йому підпорядковуватимуться усі начальники гарнізонів збройних сил України на півострові.

Служба ІТАР—ТАСС 27—28-го липня поширила інформацію, що керівник Служби Національної Безпеки України Євген Марчук нібито назвав Львів найбільш корумпованим містом України. Пресовий центр СНБУ спростував цю інформацію і висловив рішучий протест проти намагань втягти Службу безпеки у процеси політичної протидії партій, рухів і течій.

У Мейплвуді відзначать роковини незалежности

Мейплвуд, Н.Дж. — Тут у понеділок, 24-го серпня, о год. 9:30 вранці біля мейплвудської ратуші на Веллі вулиці відбудеться відзначення першої річниці проголошення незалежности України. Мейор Роберт Гресмір підпише та прочитає проклямацію і після короткої святкової програми при звуках українського та американського гимнів буде піднято український національний прапор.

За додатковими інформаціями слід звертатися до головного радного УНСоюзу Андрія Кейбіди на число телефону (201) 762-2827.

І. Плющ приймає закордонних гостей

Київ (УНІАР). — У п'ятницю, 31-го липня, у пресовому центрі Верховної Ради України повідомили, що голова Верховної Ради Іван Плющ прийняв делегацію Австрійської Республіки на чолі з федеральним міністром, доктором Францом Фішлером.

Під час зустрічі обговорено питання дальшої співпраці між обома державами, спільного підприємництва на взаємовигідній основі. І. Плющ поінформував про перешкоди і труднощі, які стоять перед економікою України. Ф. Фішер виклав проєкти можливих програм співробітництва, зокрема, в галузі лісового господарства. Від української сторони в переговорах взяв участь міністер сільського господарства і продовольства Василь Ткачук. Австрійську сторону представляли: член кабінету федерального міністра Отто Фройд-Гофмаєр; заступник начальника торгової та економічно-політичної секції федерального міністра Ернст Таллер.

В четвер, 30-го липня, голова Верховної Ради прийняв надзвичайного і повноважного посла ЗСА в Україні Романа Попадюка на його прохання. Р. Попадюк вручив голові українського парляменту запрошення Конгресу ЗСА відвідати Америку в зручний для нього час. І. Плющ з вдячністю прийняв запрошення.

Того ж дня І. Плющ прийняв повірену у справах Швайцарії в Україні Ан Ботті та обговорив з нею питання, які становлять взаємний інтерес для двох держав.

Минулого тижня І. Плющ відбув поїздки і відвідав колгоспи Кагарлицького району. До села Стрітівка Кагарлицького району напередодні приїзду голови Верховної Ради до місцевої крамниці завезли багато масла, ковбаси та консервів. Відразу утворилася черга. Та оскільки І. Плющ купувати харчі не виявив бажання, то їх знову повантажили до авт і повезли в інше село, куди також мав заїхати високий гість.

Радіостанція в Ню Йорку передасть твір М. Скорика

Ню Йорк (І. Стецура). — В неділю, 9-го серпня ц.р., о год. 3-ій по полудні відома радіостанція клясичної музики в Ню Йорку WQXR (93.6 ІМ) передаватиме концерт квартету ім. Леонтовича, який відбувся 16-го червня у серії концертів Мюзік Мавнтен. У програмі цього концерту квартет блискуче виконав прем'єру твору „Диптих для струнного квартету" визначного композитора Мирослава Скорика. Цей твір написаний спеціяльно для Мюзік Мавнтен, публіка прийняла овацією.

Другий концерт квартету ім. Леонтовича, що відбувся 21-го червня ц.р., можна буде теж почути на WQXR в неділю, 16-го серпня, о год. 3-ій по полудні.

В Києві починають перевидавати твори М. Шлемкевича

Кренфорд, Н.Дж. (Р.С.). — У київському видавництві „Фенікс" з датою 1992 вийшло поновне видання збірника п.з. „Українська душа" на тему української ментальності. Оригінальне видання цієї книжки появилось ще 1956 року у Ню Йорку за редакцією мислителя-публіциста Миколи Шлемкевича у його ж видавництві „Ключі".

У поновному виданні збережено статті всіх авторів першого видання, видатних діячів діяспори Євгена Онацького, Олександра Кульчицького, Богдана Цимбалістого, М. Шлемкевича та Володимира Дорошенка. Вступна стаття й редакція збірника роботи Вікторії Храмової. Заключна стаття про авторів цього видання, зокрема про життя й працю М. Шлемкевича, пера Сергія Білоконя.

Збірник кінчається ствердженням: „Не можна нині будувати гідну світового визнання українську державу без осмислення провідних рис української вдачі, української ментальності. Хай же ця книжка багатьом стане помічницею на тім благороднім шляху".

Інформують, що перший наклад 7,000 примірників розійшовся вмить.

У Києві появилось теж перевидання „Загубленої української людини" на світоглядові теми пера М. Шлемкевича, якого корифей театру Йосип Гірняк називав „совістю нашого часу".

На Союзівці проходить вчительський семінар

Учасники семінару на Союзівці

Союзівка. — Тут на оселі УНСоюзу від 26-го липня ц.р. розпочався щорічний вчительський семінар, восьмий з черги, організований Українською Шкільною Радою та спонзорований Українським Народним Союзом.

За відомостями, одержаними від д-ра Євгена Федоренка, керівника й організатора вчительського семінару, цього року виклади триватимуть два тижні з семигодинним академічним щоденним навчанням. У програму включені переважно виклади з українітики, а саме: мови та літератури, культури, історії та педагогіки.

Мета вчительського семінару — це підвищення кваліфікації учителів шкіл українознавства та підготування вчителів до навчання в старших клясах „Рідних Шкіл" на поселеннях. Лекторами цьогорічного вчительського семінару є проф. Павло Маляр — українська мова, д-р Юрій Гацький — історія України, проф. Олександра Дяченко-Кочман — українське мистецтво, д-р Є. Федоренко — українська література, д-р Ігор Гурин — лектура в школах українознавства та поселення українців у світі.

Крім того, плянуються окремі лекції та гутірку з методики та української педагогіки. Серед гостей-лекторів заплановані виступи педагога Дмитра Маргуліса та показ вибраних діяпозитивів з виставки „Дух України" Ірени Горнич.

На цей семінар з'їхалися вчителі шкіл українознавства з Чикаго, Дітройту, Ню Йорку, Сиракюзів, Гартфорду, Кергонксону, Торонто та з України. Адміністратором семінару є Стефанія Квасовська з Пассейку.

Семінар відвідують також зацікавлені гості на Союзівці.

ВІДЗНАЧИЛИ РОКОВИНИ М. ЛИСЕНКА

Гантер, Н. Й. — Центр Української Культури в Гантері під керівництвом д-ра Ігоря Соневицького відзначив 150-ліття народження основоположника національного напрямку в музиці України, композитора Миколи Лисенка концертом, на якому сопрано Оксана Кровицька виконала низку сольоспівів та арій з опер композитора, а піяністка Юліяна Осінчук — перлини з його фортепіяннї творчости.

„Шукають" за злочинцями

Симферопіль. — Різко погіршився стан здоров'я народного депутата Криму Вадима Колісниченка з Ялти, відомого тим, що він — один із лідерів громадського руху проти виходу Криму зі складу України.

Нагадаємо, — пише кореспондент київської газети „Молодь України" Володимир Притула у числі з 7-го липня, що 28-го червня він зазнав нападу з боку двох „невідомих" осіб. Нині В. Колісниченко перебуває в одній із симферопільських лікарень, у якій саме — з міркувань безпеки зберігається в таємниці під посиленою озброєною охороною.

У Вадима дві рани на голові, 5 і 12 сантиметрів завдовжки, струсення мозку і різке погіршення зору. Лікар вважає травму надзвичайно серйозною.

Як повідомив начальник Кримського республіканського УВС Микола Гамілєв, для пошуку політичних терористів притягнено до співпраці майже 250 спеціялістів з міністерства внутрішніх справ України та його Кримського управління, яке не допоможе, якщо не пошкодить справі розшуку, — кажуть київські спостерігачі.

Але поки міліція „шукає" злочинців, „нам залишається сподіватись, що політичний терроризм на кримській землі не приживеться", — пише в кінці своєї інформації кореспондент В. Притула.

Тому, що досі міліція майже не відшукала ані одного політичного злочинця, які тісно працюють під стягом Багрова і колишніх кагебістів, інші київські газети зайняли дуже різку позицію до справи побиття народного депутата Колісниченка і вимагають від Президента України Леоніда Кравчука особистого втручання в цю справу.

В Україні поширено фальшиві купони

Київ (УНІАР). — В середу, 29-го липня, тут відбулася пресова конференція на тему: „Закони України щодо боротьби зі злочинністю і їх виконання. На ній йшлося зокрема про корупцію у збройних силах України та про виявлення в деяких областях фальшивих грошей, якими нині є купони.

Перший заступник міністра внутрішніх справ Володимир Корнійчук оцінює цей факт, як економічну диверсію проти України. Він повідомив, що сума вже вилучених фальшивих купонів складає мільйони.

Готуються до світового конґресу українців

Київ (ПС УРП). — Як відомо, у днях 21—24-го серпня тут відбудеться Світовий форум українців. В рамках підготовки до цього форуму проводяться конференції в областях, а також в українських громадах країн СНД і Східної Европи.

У Києві буде також проведено низку заходів з нагоди річниці незалежности України. На 22-го серпня заплановано врочисте засідання парляменту і уряду з участю гостей з діяспори, з областей і Криму. Врочисті збори в той день відбудуться також в областях і районах України.

Із створення маштабної музично-історичної композиції почала свою творчу біографію зразкова оркестра Національної Ґвардії України. Перша програма нового київського колективу присвячена Дню Незалежности України, який відзначається 24-го серпня.

У СВІТІ

В ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНІ ВІДБУВАЮТЬСЯ вибори нового президента федерації, яка доживає свої останні місяці. Вони проходять без найменшого зацікавлення з боку народу. На пост президента претендують Зденек Віктор Прохазка і Зденек Пінта, котрі представляють праворадикальну Республіканську партію, і Марія Крістова з Ліберально-соціяльної унії. Жоден з трьох претендентів не має ніяких шансів стати президентом.

ТАДЖИЦЬКА НАЦІОНАЛЬНА ТЕЛЕВІЗІЯ повідомила, що тільки за липень прикордонники затримали до 100 таджицьких і афганських громадян за нелеґальний перехід таджицько-афганської границі. Конфісковано сотні автоматів, гранатометів, мін, десятки тисяч набоїв, а крім того — видрукувані посібники для ведення партизанської війни на території Таджикістану. Є дані про заснування в сусідніх афганських провінціях Кундуз і Шерхан спеціяльних таборів, в яких афганські муджагедіни вишколюють таджицьких бойовиків з метою дестабілізації політичної ситуації в Таджикістані.

В ЧЕТВЕР, 30-ГО ЛИПНЯ, в Ізраїлі, в підземному сховищі бойових набоїв на воєнному підприємстві в Рішпані стався вибух, у висліді якого загинуло двоє і ранено понад 40 осіб. Місцеві мешканці звернулися до властей з вимогою негайно перемістити воєнне виробництво в пустелю Неґев, як це уряд обіцяє вже 15 років.

В БІЛОРУСІ СКЛАЛАСЯ тяжка ситуація, пов'язана з посухою, яка заподіяла значної шкоди у Вітебській області, в північних районах Гродненської і Мінської областей, східних районах Могилівщини, в Гомельщині і Брестщині. Згідно з прогнозами спеціялістів, валовий збір зерна складе до 5.5 міл. тонн, замість 7 міл. тонн у минулому році. Кабінет міністрів республіки прийняв рішення про виділення коштів з бюджету на закупи необхідної кількости зерна в Казахстані, а також в інших державах.

В ЧЕТВЕР, 30-ГО ЛИПНЯ, в Ригу на яхті „Данеборг" прибула королева Данії Маргарета, її чоловік принц Генрік і наслідник престолу Фредерік. У програмі візити — зустрічі з керівниками Латвії. Це перша візита монарха в Латвію за останні півсторіччя. Останнім часом високим шведським гостем в Ризі був Ґустав Дольф VI, дідусь теперішньої королеви.

ІРАК ВІДЗНАЧАЄ ДРУГУ РІЧНИЦЮ ОКУПАЦІЇ КУВАЙТУ

Нікозія, Кипр. — На відзначення другої річниці окупації іракською армією Кувайту багдадське радіо повідомило, що керівництво Іраку продовжує вважати це князівство невід'ємною частиною своєї країни і буде добиватися його приєднання.

Цю ж тему розвивають 2-го серпня всі великі іракські газети, навіть не згадавши про зобов'язання, які взяв на себе Багдад, підписавши договір про припинення війни. Один із пунктів угоди вимагає, щоб Ірак відмовився від претенсій на емірат.

Кампанія, яку розгорнули іракські засоби масової інформації, пересипана характерною лексикою гуссейнівської пропаганди. Окупацію Кувайту називають „безсмертною перемогою", а дії союзників антиіракської коаліції названо „зрадницьким ударом отруєного кинджала в спину гордих іракців".

Газета „Аль Джамхурія" пише, що історія все одно зробить свою справу і якщо не одним, то іншим шляхом емірат знову стане іракською провінцією, який природно продовжує південні території країни. Поки у Багдаді святкують „геройчну перемогу" над еміратом, на півночі країни не припиняються сутички між різними курдськими групами.

Ворожнеча спалахнула між мусулманськими фундаменталістами і марксистами, які претендують на ролю лідера у політичному житті курдів.

Як кажуть коментатори, ворожнеча між численними партизанськими групами курдів і їх прагнення до влади утруднюють шлях не лише до встановлення демократії в районах проживання курдів, але і до справжньої їх автономії, бо Багдад зуміє використати міжусобиці для своїх цілей.

На Донеччині народилася „Соборна Україна"

Донецьк (УНІАР). — 28-го липня створено нове громадсько-політичне об'єднання „Соборна Україна". Голова його Марія Олійник коротко пояснила мету об'єднання: „Націоналізм завжди боровся за побудову української самостійної соборної держави і за задоволення у цій державі інтересів усіх етнічних груп і народу України. Тому ми, спостерігаючи на Донбасі посилення проімперських сил та блокування побудови самостійної України, і спостерігаючи той факт, що нині в Україні демократичні сили розколоті, створили політичне об'єднання під назвою 'Соборна Україна', як протидію тим організаціям, дії яких спрямовані на блокування побудови соборної України".

В АМЕРИЦІ

У ДРУГОМУ КВАРТАЛІ економічний зріст позначився не надто імпозантним числом — всього 1.4 відсотка, що, на думку аналітиків економічної справи, в країні є куди меншим і триває багато довше, як цього сподівалися. З цього швидко скористали демократи, які відразу заговорили про некомпетентність Уряду президента Джорджа Буша в економічних справах. Сам Президент також відразу зареагував на закиди демократів, стверджуючи, що така економічна нестабільність буває під час спроби вийти на чисті води.

МИНУЛОГО ЧЕТВЕРГА, 30-го липня, на міжнародному летовищі ім. Кеннеді в Ню Йорку швидка реакція залоги літака запобігла можливій трагедії, так твердить капітан Баб Говелл, спеціяльний помічник комісара пожежників. Все це відноситься до несподіваної пожежі джетового літака-велетня лінії „Транс-Ворлд Эйрлайнс" перед його відлетом до Сан Франціско з 292 пасажирами, яких залога за кілька хвилин зуміла евакувати і тільки 57 осіб потерпіло від легких пошкоджень. В загальному пасажири з подивом розповідали про залогу, яка справно і впевнено робила все потрібне, щоб не було паніки.

АМЕРИКАНСЬКІ СПОРТОВЦІ, які беруть участь в Олімпійських іграх, є справді гідними представниками ЗСА на міжнародному форумі. За минулих п'ять днів участи — від суботи, 25-го липня, до середи, 29-го липня — американські змагуни здобули друге місце щодо кількости медалів. Перше місце досі має Об'єднана команда, яка складається зі змагунів 12 колишніх республік СССР, де також включена Україна, здобувши 26 медалів — 15 золотих, 7 срібних і 4 бронзові. ЗСА на другому місці з 21 медалею — 7 золотих, 6 срібних і 8 бронзових. Третє місце припадає Китаєві з здобутими 17 медалями — 6 золотих, 9 срібних і 2 бронзові. На четвертому місці є Мадярщина — 10 медалів (5, 4, 1), далі йдуть Німеччина — 10 медалів (2, 2, 6), Франція, Італія, Австралія, Японія, Південна Корея, Польща.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІЙСЬКОВІ чинники підтвердили минулого тижня вістку про те, що американські військові літаки та літаки американської морської фльоти допомагають урядові Колюмбії у розшуках за Паблом Ескобаром, відомим у цілому світі торгівцем наркотиків. Пабло Ескобар був заарештований, але при перевезенні його до більш безпечної тюрми він зумів висмикнути з-під військової варти і втекти. Речники Пентагону відмовилися давати точні інформації, заявляючи тільки, що уряд Колюмбії звернувся за допомогою.

ГУБЕРНАТОР МАССАЧУСЕТТСУ Вілліям Ф. Велд призначив у четвер, 30-го липня, маловідомого негритянського адвоката на посаду окружного прокуратора повіту, до якого входить також Бостон. Знавці кажуть, що це було зроблено для того, щоб поліпшити міжрасові відносини у місті та потрясти трохи сильноукріпленим світом бостонських політиків.Обранцем губернатора Велда є Ралф Мартін, мол., колишній асистент державного прокуратора, який у 80-их роках працював для В. Велда, крім цього Р. Мартін, отримавши призначення, змінив партійну приналежність — з незалежного став республіканцем і буде першим республіканцем на цій посаді у цій сильній демократичній окрузі.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Знову мільйони політичних втікачів

У 5-му сторіччі після народження Христа навала мандрівки народів, що насунула на Европу з глибини Азії завалила західньоримську імперію. Розпочалася доба середньовіччя, виповненого настанням лицарства, але й релігійними війнами та масовим загином людей від пошесних недуг.

Новітню добу всесвітньої історії рахується від упадку східньоримської імперії, себто від заволодіння Царгородом турками 1453 року. Це пребагата доба, яка ще тепер продовжується, здобутками людського духу, народженням нових ідей, гаслами Великої французької революції і розвитком промислу. До цієї доби належать і Наполеонські війни і дві Світові війни і диявольський експеримент комунізму, базованого на творі Карла Маркса „Капітал": всупереч переконанню Маркса, який з погордою висловлювався про Росію, як найбільш відсталу країну, Владімір Ленін з гуртом фанатиків узявся за зреалізування заповідженого Марксом, Лібкнехтом і Розою Люксембурґ раю на землі. Сполучився комунізм з російським імперіялізмом, що започаткувало 72-річну мартирологію Сходу Европи з сто мільйонами людських жертв. Адольф Гітлер і Йосип Сталін стали новітніми чинґісханами, атиллами і неронами. І на час їхнього володіння припадає новітня мандрівка народів, до якої належали і ми. Це був отой „великий ісход" із Сходу, масова втеча від большевицької навали, що сунула від Сходу. Це були ті — „Ді-Пі" — переміщені особи, з яких постала й українська діяспора.

Історія не повторяється, але має щораз нові паралелі. Такою паралелею до цієї новітньої мандрівки народу, у якій ми брали злощасну участь, є тепер близько три мільйони втікачів з країн колишньої Федерації Юґославії: люди втікають з поруйнованих сербами міст і сіл, де втратили ввесь свій життєвий дорібок. На першій сторінці „Ню Йорк Таймсу з 24-го липня 1992 року видніє світлина юрби мужчин, жінок і дітей, із клуночками, які маршують в невідоме, спасаючи життя. Ті, на оцій світлині — це щасливці, бо їх прийняла до себе Швайцарія — чи не найбагатша і найкраща впорядкована гірська країна Центральної Европи, єдина, яка не хотіла належати до Організації Об'єднаних Націй. Але долею тих близько трьох мільйонів втікачів мусить з уряду займатися високий комісар для справ утікачів при Організації Об'єднаних Націй. Є ним тепер Садако Оґата, японка. Вонаскликала вже до Женеви міжнародну конференцію представників кількадесяти держав, для вирішення, де примістити цю масу втікачів і як створити нашвидкоруч допомоговий апарат для цих нещасних людей.

Втікачі-жертви Другої світової війни мали особливе щастя. Вони знайшли приміщення у трьох окупаційних зонах Німеччини й Австрії — в американській, французькій і англійській, — табори Ді-Пі мали автономію, власну самоуправу, власні кухні, давали їм даром харч і розділювали між них одяги. Українські біженці створили таборові школи,хори, театр та подбали про церковні каплиці й духовників. Згодом перевезли їх на поселення до країн Північної і Південної Америки та Австралії. Доля теперішніх втікачів з колишньої Юґославії куди гірша. Густота населення країн Західньої Европи створила там поважну проблему. Однаково у західній Европі, як в Америці, — економічна криза.

Німецька Федеративна Республіка спроваджувала після Другої світової війни чужоземних робітників на сезонові роботи. Тепер, ставши 900-мільйоновою з'єднаною країною, переживає безробіття. Це саме в Італії. Коли з Албанії над Адрійським морем втікали до сусідньої Італії жертви політичного переслідування або економічної скрути — італійські власті завертали їх назад. Але Німеччина й Італія були першими, які співчували відосередковим національним рухам Хорватії і Словенії, Боснії й Герцеґовини. Може цей момент відіграє позитивну ролю у харитативній акції для втікачів, жертв сербського варварства.

Мусимо глибоко співчувати тим найновішим жертвам ворожого дикунського імперіялізму. Балкан вже не раз кривавився і тепер на наших очах переживає нову трагедію. Як в Україні, так і в країнах колишньої Юґославії треба довшого часу, щоб настав спокій, щоб настали нормальні політичні, культурні й економічні відносини, щоб не було громадян першої, другої і третьої кляси. В Україні покутує намул 72-річної комуністичної неволі та близько тристарічної русифікації. Треба поколінь, щоб вирівнялася психіка великого народу.

З хвилиною проголошення незалежности України, виринула справа нав'язання нормальних взаємин з країнами вільного світу, а в першу чергу з найбільш впливовими й сильними. Справа ця потягнула за собою конечність підготови бюра амбасад та житлові приміщення для дипломатичного персоналу. Таких самих можливостей сподіваються від України усі зацікавлені в дипломатичних контактах країни вільного світу.

Можна було очікувати, що з розвалом комуністичної імперії будуть пропорційно розділені, на всі складові країни колишнього Совєтського Союзу, не лише заборгування, але також капітал, золото, а головно численні будинки, якими розпоряджали дипломатичні представники Союзу в різних країнах світу. На жаль, так не сталося. Росія уважає себе єдиним спадкоємцем всіх дібр і посілостей, залишаючи іншим країнам хіба співвідповідальність за борги.

Треба отже діяти самостійно й діяти скоро. Специфічне положення України, витворене її віковічною бездержавністю, цього вимагає. Віками Україна не могла говорити про себе світові. Загарбницька політика чужих вирвала з рук української нації документи нашої історії і культури, кращі твори українського духу, спотворюючи своєю тенденційністю образ української людини. Тільки дуже вміла політика українського представництва зможе спростувати це неґативне наставлення і витворити нове, позитивне зображення української людини.

Зформувати корисну для України світову опінію, в додатку до нав'язання нормальних дипломатичних і господарських контактів, — це велике завдання і не можна гаїти часу. І саме на тому місці виринає питання репрезентативного приміщення для амбасади.

Чи можна в тій хвилині Україна зробити це сама? Покищо, мабуть, тяжко. Господарська ситуація, а головно брак валюти, силою факту, перекидають ці обов'язки на плечі еміґрації. Чи готова українська діяспора на це?

Романа Навроцька

ВІЗІЯ ПАТРІЯРХА ЙОСИФА СПОВНЯЄТЬСЯ

За час близько п'ятдесят років української політичної еміґрації в країнах Заходу, з численними політичними, громадськими й фінансовими організаціями, льокальними, крайовими й міжкрайовими, на жаль, не було пляну в цілі створення бази для дипломатичних представництв майбутньої вільної України.

А все ж таки був хтось, що вірив, плянував і діяв. Сильветкою велетня на цьому ґрунті нашої непідготованости зарисовується постать колишнього в'язня совєтських концентраційних таборів і тюрем, голови Української Католицької Церкви — Блаженнішого Патріярха Йосифа. Візія майбутнього та віра в українську людину, були цією рушійною силою у всіх плянах і діях Блаженнішого.

Якраз ця віра в світле майбутнє України веліла Блаженнішому основувати Український Католицький Університет в Римі, як об'єднуючий чинник українських науковців діяспори, щоб спрямувати досягнення їхніх умів на славу й добро украаїнського народу, за словами: „Правда і любов науки єднають в розсіянні сущих".

Якими пророчими тепер є слова Блаженнішого з початку вересня 1965 року, коли на першій нашій зустрічі Блаженніший сказав: „...почекайте ще двадцять — двадцять п'ять років, побачите, там є люди..." Блаженніший сильно вірив у близьку волю Української Церкви й народу й робив все в тому напрямі, щоб на цей момент бути готовим.

Кожний, хто бував у резиденції Блаженнішого у Ватикані, чи в Українському Католицькому Університеті, бачив кімнати й коридори а в них — гори книжок. Це не всі розуміли. Були й такі, що вважали це „замороженим капіталом". Але Блаженніший так не думав. Друкував і зберігав завжди певну частину для України.

У 1973 році, Блаженніший Йосиф висунув справу творення Філій Українського Католицького Університету в країнах нашого поселення. Під час пастирських відвідин в Америці, літом цього ж року, Блаженніший

(Закінчення на стор. 4)

Моя щира подяка Пластові в Баффало

„Цього року моя заповітна мрія здійснилася, і я побував в Америці на запрошення моїх — тітки і дядька. Моя подорож на все життя залишиться в моєму серці. А ще не можу не поділитись своїми чудовими враженнями з Пласту. Я так чекав того дня, коли одягну свій зелений однострій і стану членом табору юнаків.

Пластовий табір „Новий Сокіл" — в мальовничому лісі в Норт-Коллінс, такий подібний на наші Прикарпатські ліси в Україні, ніби острівець рідної землі, тут за океаном, поблизу Баффало. І справді, перше, що я побачив прибувши в табір, це написи: „Вітай,Україно", „Один Пласт", „Один Бог", „Одна Україна". Ці слова, я зрозумів, в серцях у кожного, хто тут таборував, і хто працював щодня, щоб нам, пластунам, забезпечити добре перебування. Вам сердечна подяка за це. Ніколи не зітреться в пам'яті перший день — відкриття табору. Ми всі струнко стояли на лісовій галявині, вгору підіймався український і американський прапори. Гордо стояли поруч малі 'пташенята','новаки','новачки', 'юначки' і 'юнаки', а також люди старішого покоління. Наш комендант 'Нового Сокола' інж. Пришляк (братчик Славко, як ми називали його в таборі). Я сердечно вдячний цій людині, в серці якої горить молодечий вогонь, любов до дітей. Впродовж довгих років він є незмінним на пості коменданта табору.

А потім були цікаві, наповнені радісними несподіванками таборові дні і перша моя нічна стійка у лісі, і цікаві прогульки, які нам зорганізували комендант табору юнаків Юрій Депутат та бунчужний Юрій Правак. Це завзяті хлопці, віддані справі Пласту, справжні патріоти України, яких всі юнаки в таборі дуже любили.

Незабутній день свято Пласту — не згасає в пам'яті велика ватра. Іскри стрімко летіли в темне вечірнє небо, линули лісом українські пісні. І наші думки, як ті іскри ватри линули далеко до України. А мені подумалось, що ці хлопці, мої таборові друзі, що народжені тут, позлітались як птахи: з Канади, з Каліфорнії, з Вест Вірджінії, з Іллінойс, з Пенсильванії і з Ню Йорку, — на острівок української землі, українського духу. Які вони всі привітні, товариські, готові все прийняти на допомогу. Навіть дощові дні були веселими, наповненими романтикою і радощами таборового життя. Як шкода було розлучатися з вами.

Але погасла ватра, закінчилося наше таборування, опустіла лісова галявина, затихли наші галасливі 'пташенята'. І треба від'їздити. Як жаль мені розлучатися з усім цим. Я кажу вам 'Скоб!' і запрошую всіх на Україну, всіх моїх таборових друзів,хто хоче побачити край своїх дідів і прадідів. Як гарно, що ви зберегли рідну мову, як прекрасно, що в серці у Вас живе Україна.

Я щиро вдячний всім вам за теплоту і щирість, за гостинність і привітність. Я кажу Вам: 'До побачення в Пласті на Україні'.

Андрій Світлик
м. Жовква,
Львівська обл.

Іван Самійленко,
голова Уряду УНР в екзилі

ВІРА В ЩАСЛИВЕ МАЙБУТНЄ

У зв'язку з рішенням березневої Сесії Української Національної Ради ц. р. про передачу повновластей ДЦ УНР в екзилі теперішній владі незалежної України, моя урядова подорож на Україну мала такі головні цілі: 1) поінформувати суверена України — український народ про діяльність уряду УНР на чужині. 2) популяризувати ідеї Симона Петлюри та його боротьбу за волю і державну незалежність України в зв'язку з його 66-ою річницею трагічної смерти в Парижі... 3) дістати з першої руки інформації про сучасний стан в Україні.

I

Але заки перейти до основної теми, варто тут відзначить деякі особливості, які мали певний вплив на характер і мою діяльність в Україні. Перше, — це те, що то була моя перша подорож після 49-ти літнього перебування на чужині. Друге, що ця подорож сталася після запрошення провідних членів Верховної Ради України, які заопікувались від імени цієї високої установи моїм двотижневим перебуванням в Україні, і третє — це ті непередбачені події, які дещо змінили пляни моєї діяльности в Україні.

Тут я маю на увазі триденне Міжнародне Шевченківське літературно-мистецьке свято „В сім'ї вольній новій", яке розпочалось на другий день мого приїзду до Києва. А друге — це „Свято Києва", що відбувалось перед моїм від'їздом з України. Це свято присвячено 1,510-ій річниці заснування українського Єрусалиму— Києва, яке відбувалось у першу річницю державної незалежности України. Ці свята, як уже сказано вище, хоч дещо і змінили мої пляни діяльности в Україні, але натомість дали мені унікальну можливість побачити т. зв. провінцію України, зокрема Чернігівщину та зустрінути і познайомитись не лише з провідною верхівкою української інтеліґенції, проводом України і преси, але й зустрінутись з т. зв. 'простолюдієм' українського народу; побачити українське мистецтво, почути українську народну пісню і музику, відчути дух відродження української нації.

Згадане свято, учасником якого я мав нагоду бути, є частиною загального пляну стратеґічної політики у гуманістичній сфері України, яка лягла в основу діяльности недавноствореної Державної Думи, очоленої Миколою Жулинським — державним радником Президента Кравчука з питань гуманітарної політики. У святкуванні свята Шевченка, за словами М. Жулинського, буде робитись все можливе, аби поставити провідником ідеї національного відродження велике ім'я Тараса Шевченка, подібно, як у німців є Ґете.

Відзначення „Дня Києва" ставить за мету, за словами теж Жулинського — „Звільнитися від нав'язаних імперією стереотипів, показати, що український народ має власну тисячолітню історію своєї держави, права, культури". Що київський період — Київська Русь є основа української державности, що та київська держава є твором однієї народности — українсько-руської, яка відзначається демократичністю своїх державницьких форм, у відміну пізніше зформованого Володимиро-Московського князівства, основаного на династичній формі управління.

У день Києва, столиця виглядала святочно і велично. Напередодні цього дня відбувались вечірні концерти, а в театрі Опери і Балету ім. Т. Шевченка улаштовано спеціяльний концерт, на який був запрошений, як почесний гість, і голова уряду УНР в екзилі. В день цього свята 27 найкращих хорових і танцювальних колективів України виступали в різних центрах Києва. Їх програма, що відображала козацькі традиції епохи гетьманщини чарувала до краю незчисленну масу ентузіястично захоплених глядачів. Київ святкував свій історичний день народження в умовах довгоочікуваної волі.

Кілька слів про Міжнародне Шевченківське свято, яке відбувалось у цьому році в найбільш „обжитій" Тарасом чернігівській землі. Тяжко передати масовість цього свята, ентузіязм і гостинне прийняття чернігівцями тисячі гостей з усієї України та членів чужоземних делеґацій, що прибули на це свято. Уже на самому кордоні цієї области гостей зустріла в різнокольорових українських строях, хлібом і сіллю чернігівська молодь, яка потім супроводила гостей з піснями, танцями і музикою на катерах по широкій і мальовничій берегами ріки Десни.

Зустрів Чернігів гостей багатолюдно і тріюмфально. Після покладення квітів до пам'ятника Тараса Шевченка на історичному валі, о год. 6-ій вечора відбулося урочисте відкриття Міжнародного Шевченківського свята. Програма була чудова і різноманітна. Ключову привітальну промову виголосив Президент Кравчук. На другий день гості і мистецькі колективи від'їхали слідами Тараса Шевченка: Чернігів-Ніжен-Прилуки; Чернігів—Козелець—Бобровиця; Городня—Ріпки—Н.—Сіверський та інші напрямки. Передостанній день свят, урочистий вечір-концерт і пресова конференція. В той час моє святкування перервалось виїздом до Києва. Там я мав виголосити промову в радіо присвячено 66-ій річниці трагічної смерти Симонові Петлюрі. Повернувшись до Чернігова, я виголосив промову на тему „Петлюра і ДЦ УНР" на обіді мистців і письменників. Там я мав два радіові і одне пресове інтерв'ю.

Закінчення буде.

Соломія Сандурська
Львів

Сучасникам моїм

Мчимо ґальопом крізь життя,
Нікого не цінуючи й нічого,
Не бачачи довкола забуття,
Рівняючи живе все до мертвого.
В минулому лишаємо сліди
Зневаги, злості, безнадії й болю,
І поспішаємо до безвісти, туди,
Де ще шукаємо і правду ми, і волю.
Чекаємо від зла тепер біди,
А ми ж бо дали ґрунт його корінню!
І пагін зла зумів — таки зрости,
Годуючись людських сердець зчерствінням.
Тож не дивуйтесь, люди навісні,
Якщо про вас праправнуки забудуть,
І не плетіть зневажливо інтриґ,
Бо люди злі були і завше будуть.
І не чекайте від своїх синів,
Що хтось вас у майбутньому згадає,
Бо лаврів слави той лиш заслужив,
Що всіх любов'ю серця зігріває.
І не плекайте марнославних мрій,
Що вас всі люблять, всюди ви потрібні,
І не надійтесь на любов синів,
Бо є лиш одиниці, того гідні.
Ми повз життя ґальопом летимо.
А кожен би повинен розуміти:
Для того, щоб пожинать добро,
Його спочатку треба би створити.

Любомир Винар

УКРАЇНСЬКА ЦЕНТРАЛЬНА РАДА І ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТИ

„Які б тяжкі проби не судила переходити Україні і Українському народові історична доля, які пертурбації не лежали б ще перед ними, великі часи творчости Української Центральної Ради й її акти зостануться великою епохою їх розвою, твердою підставою національного будівництва". М. Грушевський, „На порозі нової України", 1992, стор. 148".

I

Голова Української Центральної Ради і перший Президент Української Народної Республіки Михайло Грушевський висловив вищенаведені думки про історичне значення діяльности Української Центральної Ради на початку 1918 року. Сьогодні, з перспективи 75-ох років, відзначуємо постання УЦРади, як першого українського революційного парляменту в XX столітті, який причинився до відродження української модерної держави в 1917—18 роках шляхом проголошення самостійности і державної незалежности української нації. З перспективи 75-ох років, повністю розуміємо пророче твердження голови УЦРади про її державні акти, які стали основою українського національного державного будівництва в наступних роках. Грушевський мав повну рацію. Закріплення і відновлення української державности в 1991 році, в якому окремим актом Верховної Ради України проголошено „Створення самостійної української держави України", як продовження тисячолітньої традиції „державотворення в Україні" (24-го серпня 1991) було б немислиме без політичної спадщини Української Центральної Ради і проголошення її IV-го універсалу у 1918 році. Саме цей найважливіший конституційний державний акт Української Народної Республіки в найновішій історії України, дав тверду основу для державного будівництва в 1991 році. Виразно бачимо історичну тяглість державотворчого процесу української нації у XX столітті — від відродження української державности у формі демократичної української республіки в 1918 році — до відродження самостійної української держави в 1991 році.

Як історик, бажаю поділитися деякими думками і висновками про діяльність Української Центральної Ради в контексті тяглости українського державотворчого процесу в XX столітті. Треба, бодай коротко, зупинитися над історично-політичною спадщиною УНРеспубліки, яка, на нашу думку, має велику питому вагу в теперішній розбудові української державности. Тут також треба коротко насвітлити історософічне підложжя української державности 1917—18 років і її правну основу. Не ідеться про „ювілейне забронзування" Української Центральної Ради і її творців та провідників, лиш про об'єктивне насвітлення її діяльности, яка мала свої сильні і слабі аспекти. Вони дають нам повніше зрозуміти розбудову і упадок першої української демократичної держави в XX столітті.

Заки перейдемо до обговорення окремих питань пов'язаних з діяльністю Центральної Ради, бажаємо підкреслити, що в сучасній Україні повністю розуміють її значення в боротьбі за український державний суверенітет.

У „Заяві" Української Республіканської Партії „До 75-ої річниці утворення Центральної Ради" з 14 березня 1992 року читаємо:

„Російський шовіністичний більшовизм розв'язав загарбницьку війну проти молодої української держави, і саме Центральна Рада очолила український народ у його нерівній боротьбі з поневолювачами. Але в той проміжок часу, коли Україна була вільною, Центральна Рада займалася не лише обороною рідного краю, а й намагалася розв'язати питання справедливого розподілу землі між селянами, опікувалася розвитком культури, освіти та багатьма проблемами, які стосувалися соціяльних і духових потреб українського народу... Отже ж, Центральна Рада існувала всього трохи більше одного року, але вплив її на українську історію величезний. Вона не лише згуртувала український народ у його боротьбі за незалежність, не лише проголосила самостійну Українську Народну Республіку..., а й стала прикладом для наступних поколінь, тим національним політичним ґрунтом, на який спираємося нині, відстоюючи незалежність України... Справа Української Центральної Ради непроминуще і нездоланне прагнення українського народу до своєї незалежності" (Літературна Україна", 19.III. 1992 р., стор. 2.)

Сказано ясно і правдиво. Приходиться лиш висловити повне признання теперішнім провідникам і будівничим держави в Україні, які нав'язують свою дію до Четвертого Універсалу Центральної Ради і державницьких традицій Української Народної Республіки.

Розуміння і аналіза українського державного будівництва Центральної Ради безпосередньо в'яжеться з історичними і історіософічними концепціями її голови Михайла Грушевського, який був головним будівничим Української Народної Республіки. Тут важливо підкреслити, що він пов'язував державнотворчий період-процес 1917—18 років із попередніми періодами державности України, а саме: українською княжою середньовічною державою (Київська і Галицько-Волинська. 2) Козацько-гетьманська держава з її основником Богданом Хмельницьким і його наслідниками, і 3) найновіша державна формація Нової України, яка відродилася у формі Української Народної Республіки в 1917 році.

Продовження буде.

ЗІЗНАЮЧИ В КАПІТОЛЮ пере Комісією збройних сил, командуючі чотирьох видів американських збройних сил підтвердили факт, що потрібно багато зробити для припинення напастування військовиків-жінок в усіх військових частинах і відділеннях. Одначе коли дійшло до справи рівноправности жінок-військовиків з участю в активній боротьбі, то ні один з чотирьох командирів не висловився в цій справі. Звітували перед Комісією збройних сил: генерал Карл Мунді, мол. командир морської піхоти, адмірал Франк Кесло — шеф дії морської фльоти, генерал Ґордон Сулліван — шеф штабу армії та генерал Меррілл МкПік — шеф штабу летунства.

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА ТВЕРДЖЕННЯ деяких спеціялістів, що американська економіка повільно прямує до кращого, її стан має свою вимову. Саме, вказуючи на слабу економіку ЗСА, дві великі закордонні повітряні летунські лінії, німецька „Люфтганза" та японська вирішили зменшити лети своїх літаків до деяких американських міст. „Люфтганза" з 25-им жовтня ліквідує свої полети до Шарлотт, Північна Кароліна, та до Філядельфії, яку до речі обслуговувала від 1965 року. Японська летунська лінія від 1-го листопада ліквідує свою послуги до Сієтл. Ваш.

ВСЯ ДИВІДЕНДА ДО ФОНДУ ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — УНС

ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ-УНС

Недоспівана пісня

Серед гарячого фльоридського літа зловіщого 14-го липня цього року замовк наш соловій, заніміла Василькова пісня, що стільки літ лилася дзвінкими щедротами між нами й для нас. Вона несла розраду, розганяла тугу, скріплювала віру в Бога й нашу Правду. Василько нею жив, радів, сумував і молився. Вона була його надхненням, життям, любов'ю. І нараз Василька не стало, замовкла його пісня, мов порвана струна.

Життєвий шлях Василя Мельничина був нелегким. З рідної бойківської верховини доля простелила йому путь в далеке незнане, у західній світ. Великий ісход, недостача, боротьба за існування, голод і холод, нові обставини й обов'язки — це все так добре відомі нам „рожі", що ними встелені були стежки далекої мандрівки. Василькова дорога не різнилася від інших. Але, як у кожного мистця, вона була ще й позначена постійним шуканням, горінням, творчою снагою та тією, так питомою співакам особливістю, візією тугою за абсолютом краси й удосконалення. Тут підходить так влучно Лесине окреслення — одержимість. Так, Василько був одержимим своєї музи. І не було на шляху його життя ні одного дня, ні одної хвилини, щоб він її зрадив, щоб сказав „я шукаю іншого призначення". Студії сольоспіву серед найкращих професійних сил Мюнхену та Риму дали амбітному молодому Васильковi розмах і запоруку дальшого росту Богом даного таланту, а вроджена музикальність і любов до співу полегшували тверді шлях до вибраної мети.

Коли наші сім'ї вперше познайомилися однієї кентакської весняної днини три десятки років тому, Василько був уже відомим співаком, як оперним, так і концертовим, з низкою похвальних рецензій, признань, тощо. Серед музичних кіл Кентакі, де він проживав з родиною до свого переїзду на Фльориду, мав він превеликі симпатії. До сьогодні любителі його голосу з подивом і захопленням згадують його виступи з симфонічною оркестрою та концертами в найкращих залах чи соборах різних віросповідань. Де й коли б він не виступав, твори українських композиторів видніли на програмах і він їх виконував з таким відданням, з такою любов'ю, що чужинці, які ніколи про Україну й не чули, ставали нашими приятелями. І так наш трубадур ніс у чужий і часто нам неприхильний світ красу нашої пісні, а з нею й нашу національну істину.

Патріотизм має різні обличчя, але Василькова любов до батьківщини мала оте найчистіше й найщирiше хотіння, що серце може викресати з себе. Знову ж ця одержимість, віра у визволення, у здійснення наших вікових прагнень, нашої волі, власної держави. І цього він діждався — з якою радістю, надією, з яким щастям. Невольничі думи десь ділися з його репертуару, а на їх місце залунало „Живи, Україно, живи для краси".

Василько був глибоко релігійною людиною, тому в молитовному співі виливав усю свою душу, цілу екстазу ревної своєї віри й подиву перед масстатом Господнім. Я чула вже безліч інтерпретацій Страдельового „Пієта", але так, як Василь Мельничин умів віддати цей класичний італійський твір, ніхто йому не дорівнює. Він мав мені його заспівати на моєму калиновому мості. Гай, Васильку, чи чуєш, як плачемо по Тобі?

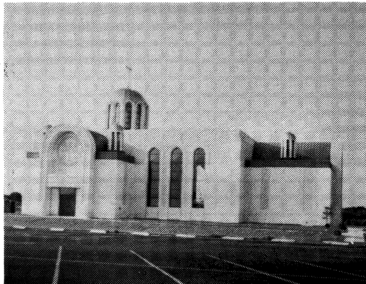
Ми втратили вірного друга, щирого приятеля, що його можна виміряти собі лише щасливці. Жаль за Васильком не втихає, а навпаки кріпшає. І якщо біль цей серед його друзів такий пекучий, то яким він у його вірної Сяні, у дітей? Хай Господь кріпить їх у цій скорботі, а праведний душі ніколи незабутнього Василька хай дасть мир і радість і гідне місце серед небесних хорів, щоб він міг закінчити недоспівану свою лебедину пісню.

Оксана Мостович

Знаменне відзначення о. д-ра І. Тилявського

О. д-р митрат І. Тилявський при вівтарі

Нова церква в Норт Порті, Фла.

В неділю, 5-го липня, парохіяни церкви Входу в Храм Пресвятої Богородиці, в Норт Порті, Фла., поба чили вперше свого отця пароха д-р Івана Тилявського з мітрою на голові при відправі Святої Літургії. Урочистий обряд поставлення митратом відбувся в Катедральному Соборі Св. Йосафата у Пармі, Огайо, 24-го червня. На вечірній Святій Літургії Владика Роберт Москаль поставив у митрофорні архипротопресвітери трьох священиків нашої епархії: о. канцлера Тому Саюка, о. шамб. Михайла Ревтюка та о. д-р І. Тилявського, настоятеля парафії Входу в Храм Пресвятої Богородиці в Норт Порті. Це було відзначення гідністю митрата та заслуги перед Церквою. Всі троє дякували Єпископові Робертові за довір'я, що запропонував їхні кандидатури нашому Патріярхові Мирославові І Любачівському для відзначення цією гідністю саме в час Першого Синоду Владик Української Католицької Церкви у вільній Україні.

Це велика пам'ятка для всіх парафіян храму, що мають такого трудолюбивого пароха, який за їх жертвенністю, доконав великого діла будови нового храму, в якому вже 19-го липня відправилася перша урочиста літургія, а саме посвячення храму у січні 93-го року. Після Богослужби відбулося на залі сніданкове прийняття, яке відкрив гарним словом д-р Мирослав Борисюк, а згодом інж. О. Граб і голова „Союзу Українок" в Норт Порті М. Наваринська поділилася своїми спостереженнями із поїздки по вільній Україні.

В неділю 19-го липня процесія із давнього храму перейшла до нового, відбулося часткове посвячення, Святочна Літургія, а відтак прийняття обідом на залі. Головним промовцем був проф. Роман Романишин.

Мирослав Борисюк

Біля Чикаго пом'янули жертви Великого голоду

На 14-акровій гарно загосподарованій посілості парафії УАПЦ св. Андрія в Блумінґдейлі, Ілл. (Метрополія Чикаго) імпонуюче домінує зі своїми золотими копулами храм, посвячений в 1987 році, а побудований в честь 1000-ліття християнства в Україні.

Знаходиться там і новозбудований триповерховий модерний будинок для емеритів, а також інші парафіяльні будівлі. Одну частину посілості займає цвинтар, а в центральній його частині знаходиться високий білий хрест — серед квітів та оточений деревцями. Місце це відступила парафія на будівництво там пам'ятника жертвам Великого голоду в Україні 1932-33 років.

Щороку поминають в цій парафії — і в церкві і біля пам'ятника-хреста, звичайно в часі Зелених Свят — жертви цього голоду. Цього року в суботу, 20-го червня, знову відзначено ці пресумні роковини. Розпочато це в пополудневих годинах у церкві соборною Панахидою з участю священиків православних та греко-католицьких парафій на терені метрополії Чикаго. Її очолив о. архимандрит Дам'ян з парафії св. Петра і Павла, а співслужили йому о. Андрій Шагала (катедра св. о. Миколая), о. Андрій Двуліт (собор свв. Володимира і Ольги), о. Вячеслав Ільчук (св. Софія) та о. Іван Кульчицький, гість в парафії св. Андрія з Бавнд Бруку.

Після Панахиди в церкві промовив о. А. Шагала. Говорив він змістовно і цікаво — як про Голод, так і про сучасні події в Україні. Звернув він увагу на потребу *толерантного співжиття* всіх вірних наших церков.

Відтак процесія, в якій взяли участь отці та хор, вирушили на цвинтар з хрестом, хоругвами. Тут біля хреста-пам'ятника священика відправили Литію. Панахиду та Литію співав хор церкви св. Андрія під мистецьким керівництвом Василя Трухлого. Організації та представники парафій зложили вінки та китиці квітів біля хреста.

Третя частина відзначення цих сумних роковин відбулася в авдиторії ім. Івана Трухлого. Участь в ній взяли всі отці та численні вірні. Проводив нею д-р Василь Трухлий.

Перше слово виголосив англійською мовою о. архимандрит Дам'ян. Говорив він на тему Голоду, але й додатково поділився з присутніми своїми сильними враженнями з побаченого і пережитого під час недавньої поїздки в Україну.

Після нього слово мав Андрій Карасейчук, представник Ліги Молоді парафії св. Андрія, яка цього року відповідала за переведення відзначення Голоду. У своєму слові прелеґент черпав матеріял зі записів д-ра Мирона Куропася, а також уривки з цікавого листа про Голод, поміщеного в газеті „Літературна Україна".

Останнім говорив інж. Зеновій Туркало. Він зложив признання і подяку парафії св. Андрія за те, що вона так совісно кожного року вшановує пам'ять мільйонів невинних жертв нечуваного в світі Голоду.

Отці А. Шагала та А. Двуліт також зложили признання парафії за те, що вона присвячує цій сумній події належну увагу.

Спільним відспіванням „Ще не вмерла Україна" закінчено цьогорічне відзначення цих роковин в парафії св. Андрія в Блумінґдейлі.

В.К.

Візія...

(Закінчення зі стор. 2)

скаєав шукати репрезентативного дому у Вашінґтоні, в амбасадорській дільниці, для Філії КУК. Тоді впали ці віщі слова:" ...а може цей дім, бодай на початок, послужить майбутній амбасаді України... Вашінґтон, це столиця наймогутнішої держави світу, де спрягаються всі нитки політики й тому наша присутність там конечна..." Сьогодні сповняються пророчі слова Блаженнішого. Українське дипломатичне представництво користатиме з будинку Товариства Святої Софії, що його закуплено на бажання і фінансовими засобами Блаженнішого Патріярха Йосифа. На цьому не кінець. З власностей Товариства Святої Софії користатимуть українські дипломатичні представництва в Римі й Лондоні. Тільки завдяки візії та державницькому думанні Блаженнішого Патріярха Йосифа, який поручив Святій Софії — Релігійному Товариству Українців Католиків, такі доми закупити та їх утримувати, сьогодні допомога дипломатичним представництвам України можлива.

Дім Святої Софії у Вашінґтоні знаходиться у найкращій мешканевій дільниці міста, близько фінляндської амбасади з одного боку, а ватиканського представництва з — другого. Вартість цього дому сьогодні, оцінюють на близько два мільйони дол. Отже, вклад однієї організації на допомогу дипломатичній місії України у ЗСА, думаю, не помиляємося, кажучи, що переростає збіркові допомоги всіх організацій і комітетів взятих разом.

Роблячи зі сторони Товариства Святої Софії такий поважний жест, звертаємося до української громади в Америці з проханням допомогти відновленню будинку та його умеблюванню.

Досі в будинку була каплиця, викладова заля, бюро, бібліотека, інститут, музейна збірка і т.п., разом десять кімнат та кухня. Наше умеблювання до того часу було дуже скромне, а 18 років користування будинком, залишили на ньому слід. Щоб ця посілість була відповідною резиденцією амбасадора України та щоб гідно репрезентувала нас перед американським та взагалі міжнародним світом, треба її зовсім відновити та умеблювати. Підраховуючи дуже скромно — потрібно на ці видатки 50,000 долярів, суму якої Товариство Свята Софія тепер до розпорядимости не має.

Тому звертаємося до всіх, кому лежить на серці справа українського представництва, з проханням помогти нам чимскоріше фінансово. Всі датки на Т-во Свята Софія, можна відтягати від податку.

Чим скоріше приготовимо будинок, тим скоріше зможемо поставити його до диспозиції амбасади вільної, демократичної України, на яку ми всі ціле життя чекали.

Н. Новицька отримала стипендію

Наталка Новицька, скінчивши 8-му клясу в Міннеаполіс, Мінн., отримала стипендію на один рік навчання в одній з найбільш престижевих приватних шкіл — ,,Блейк Скул". До цього дійшло після того, як Наталка, будучи доброю ученицею з оцінками у всіх предметах ,,А" або ,,Б", була запрошена здати державний, так званий ,,Сат" екзамен, і здала його вийнятково добре в своїй шкільній окрузі ч. 282: на 95 відсотків. У програмі ,,Одиссея розуму" у якій було понад 2,000 учасників, група Наталки, в якій вона була провідницею, одержала нагороду з-поміж вибраних чотирьох місць.

Хто ж це є, ця здібна 14-літня Наталка, і чим вона займається? Наталку цікавить багато чого, і вона ,,бомків не б'є", як то кажуть. От, наприклад, її зацікавлення корисним і здоровим життям, а також театром, спричинилися до її цілорічних виступів в програмі поборювання наркоманії в стейті Міннесота: ,,Просто скажи: 'ні' ". Наталка також є практиканткою на провідницю в літньому таборі для молоді, спонсорованому ,,Імкою" (YMCA). Була вона й Жовтодзюбом, а згодом і Новачкою в Пласті, але через брак активности молоді її віку в околиці залишила пластування. Одначе й далі бере активну участь в українському житті: танцює в знаному танцювальному ансамблі ,,Черемош" під проводом Оксани Бринь (це не її славна бабуня — співачка і музичний педагог, а її тітка — дуже здібний хореограф народніх танців). Особливо любується буковинськими танцями; вона ж і співає в церковному хорі Української Православної Церкви свв. Володимира і Ольги в Сент Пол; надзвичайно акуратко і оригінально пише писанки. В змаганнях за найкращі писанки в міжнародному конкурсі, організованому Українським Музеєм Канади в квітні ц.р., у віковій категорії між 13 і 17 роками Наталка виграла п'яту нагороду. Вона ще змалку помагала писати писанки своїй мамі, знаній мисткині Наді Новицькій.

Наталка Новицька

Ось що Наталка сама розказує про свої зацікавлення: ,,Я люблю творити всякі види мистецтва. На весні — писанки; літом — кераміку, малюнки, фарбувати сорочки ,,тай даїнг"; восени я звичайно шию всякі ,,штучки" — вивіски, а також одежу (в школі навчилася шиття); узимку — пишу чи то якийсь нарис, чи коротке оповідання, чи повість, а навіть п'єси — але я їх ніколи не друкувала, хіба що деякі речі в шкільній річній книзі — о, я також входила в редакційну колеґію наших шкільних видань. Я дуже люблю читати, особливо короткі оповідання, гумористичні речі, і ,,містерії". Ну, що ще — люблю плавати, грати в кошиківку, в теніс; люблю музику і граю трохи на п'яніні, але ліпше граю на сопілці, бо вже пару років беру лєкції і граю в двох шкільних оркестрах. Але мені також подобається деяка сучасна музика, яку не люблять мої батьки. Зате моя сестра те саме любить, що й я." (А сестра — це Оленка, якій саме сповнилося 20 років, і яка збирається продовжувати свої університетські студії в ділянці інтернаціональних стосунків). ,,А ким же ти, Наталочко, хочеш бути, як виростеш?", питаємо. ,,Я раніше хотіла бути ветеринаром, але маю алерґію до котів і псів. Так що тепер я думаю стати психологом." З такими талантами і позитивним наставленням та життєрадістю Наталка дійсно має перспективи стати, ким схоче. Наталка Новицька є донею фільмового режисера Славка Новицького, і від народження є членом УНСоюзу, Відділ 487-ий.

Н.Н.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редаґує Омелян Твардовський

Є. Котельников і А. Біденко вдячні діяспорі

У п'ятницю, 3-го липня, від'їхала в Україну її футбольна репрезентація, яка відбула історичну зустріч з футбольною збірною ЗСА. Як ми вже повідомляли раніше, разом із 15-ма футболістами збірної приїхали віцепрезидент Ферeдації Футболу України Євген Котельников та її фінансовий референт Анатолій Біденко.

Прощаючи напередодні виїзду гостей в Україну, дедактор ,,СВ" провів з ними коротке інтерв'ю.

О. Т.: Пане Котельников, завтра, в п'ятницю, 3-го липня, ви і ваші підопічні повертаєтеся в Україну. Підсумуйте, будь ласка, це коротке перебування збірної футболу України в ЗСА.

Є. Котельников: Наша зустріч збулася — це головне. Це наша перша зустріч збірної України за межами нашої країни. Вона стала можлива завдяки нашій діяспорі в Америці. Спасибі вам за це!

О. Т.: чи задоволені ви вислідом змагань із збірною Америки?

Є. Котельников: Перемога краще, але беручи до уваги нашу дорогу, ми задоволені.

О. Т.: Багато українських симпатиків збірної України в ЗСА сподівалися побачити в її складі українських футбольних зірок, що виступають в різних клюбах Шотляндії, Англії, Німеччини і Портуґалії. Чому вони не були включені до складу збірної?

Є. Котельников: Нам перешкодила першість Європи. Вони грали у збірній СНД. Якщо ці футболісти будуть в кращій формі, вони ввійдуть до складу збірної України.

О. Т.: Які чергові виступи збірної України є в пляні ФФУ?

Є. Котельников: Всі пляни будемо робити після прийняття України до ФІФА. Найближча зустріч з Угорщиною відбудеться у вересні ц. р.

О. Т.: В цьому році вперше в історії пройшов в Україні самостійний футбольний чемпіонат. Чи можете подати нам ваші підсумки?

Є. Котельников: Самостійний чемпіонат мав завдання упорядкувати наші змагання на майбутнє, ми цього добилися, це основне. Тепер ми будемо грати як вся Европа системою осінь — весна.

О. Т.: Пане Біденко, приємно було вас зустріти на цій вільній землі Вашінґтона. Які враження везете з тієї поїздки в Україну?

А. Біденко: Дякую! Нам теж було приємно зустріти своїх земляків-українців. Щодо вражень, якщо спортових, то ми задоволені грою своїх молодих футболістів, якщо відносно Америки, то це дійсно велика і могутня держава.

О. Т.: Ви працюєте у проводі Федерації футболу України. Розкажіть нам про діяльність, її стан і пляни на майбутнє.

А. Біденко: Федерація футболу України займається розвитком і пропаґандою футболу на території України, об'єднує професійні та аматорські футбольні клюби. Тепер федерація самостійно вирішує всі свої справи. Якщо ви знаєте, ми ще в грудні 1991 року вийшли зі складу членів Федерації СССР.

О. Т.: Якщо можете, подайте нам приблизний стан футболістів і футбольних клюбів в Україні.

А. Біденко: В республіканських змаганнях беруть участь 66 професійних футбольних клюбів і понад 100 аматорських. Чисельний стан футболістів — понад один мільйон.

О. Т.. Щиро дякую, бажаю щасливого повороту в Україну.

А. Біденко: Мені дуже приємно, що в Америці є люди, які так добре обізнані з українським футболом, його проблемами і щиро оболівають за Україну.

Справа — збірна футболу України перед початком змагань на стадіоні університету Ратґерс в Піскатавеї, Н. Дж.

Увечорі на прийнятті в Рамада готелі, заступник голови УСВТ ,,Ч. Січ" вручає подарунки гостям з України і Федерації футболу України. Поруч віцепрезидент федерації Є. Котельников, а дальше А. Біденко.

ПАПА ІВАН ПАВЛО II, який одужує після операції, відклав заплановані раніше поїздки до Мехіко, Нікараґуа і Ямайку, однак уже 12-го жовтня має намір відвідати Домініканську республіку з нагоди 500-річчя відкриття Колюмбом Нового Світу. Пресовий секретар Папи Кардинал Наварро повідомив, що Папа приїде до З'єднаних Стейтів в серпні наступного року.

ЧЕРГОВОЮ ЖЕРТВОЮ сікхських терористів у неспокійному стейті Пунджаб став син міністра стейтового уряду Гарбаджан Сінґ. Троє атентатчиків застрілили його під час прогульки.

MEDICAL CLINIC ON WHEELS
МЕДИЧНА КЛІНІКА НА КОЛЕСАХ

THOUGHTS OF FAITH

Житомирські діти на відпочинку в Тернопільській області.

ЛИСТА ПОЧЕСНИХ ВІДЗНАЧЕНЬ — МЕДИЧНИХ І ДЕНТИСТИЧНИХ ДОБРОВОЛЬЦІВ, ЯКІ ВЖЕ СЛУЖИЛИ АБО ВКОРОТЦІ БУДУТЬ БРАТИ УЧАСТЬ В МЕДИЧНІЙ МІСІЇ В УКРАЇНІ:

Квітень:
д-р Богдан Целевич — педіятр, Чикаґо, Ілл., д-р Джан Дойл — дентист, проф. Медичної школи Університету Вісконсін, Медісон, Віск., д-р Коленський — дентист, Чикаґо, Ілл., Ірена Оринчак — фармацевт, Клівленд, Огайо.

Травень:
д-р Марія Балтарович — дентист, Дітройт, Миш., д-р Павло Джуль — отоларинголог, проф. Медичної школи вейнського університету, Дітрой, Миш.

Червень:
д-р Патриція Кузумано-Лушняк — сімейна медицина, Сінсіннаті, Огайо, д-р Борис Лушняк — сімейна медицина і дерматологія, Сінсіннаті, Огайо, д-р Григорій Бурбело — інтерніст, Вестерлі, Р.Ай., Григорій Величко — інженер, представник фірми Огмеда, Медісон, Виск, Вейн Гей — інженер — спеціяліст фірми Огмеда, Медісон, Виск., Розмарі Берчем — диплььомована мед-сестра, лікарня св. Марії, Медісон, Виск., Дан Піорієр — анестетист, лікарня св. Марії, Медісон, Виск., Роберт Рашід — фотограф, лікарня св. Марії, Медісон, Виск., Павло Гарасимович — студент медицини, Квебек, Канада.

Липень:
д-р Михайло Шубин — подіятрист, Парма, Огайо, д-р Рудольф Вільгельм — інтерніст, спеціяліст в алергії, Дітройт, Миш., д-р Роксоляна Тимяк-Лончина — Дентист, Чикаґо, Ілл., Марія Тимяк — медичний біолог, Чикаґо, Ілл., д-р Мирон Позяк — радіолог, проф. радіології, Медична школа Університету Виск., д-р Лері Ліндесмис — інтерніст, спеціяліст легеневих хворіб, директор департаменту внутрішньої медицини, Гундерсен клініка, Ля Кросс, Виск., Діяна Ліндесмис — диплoмована мед-сестра, Ля Кросс, Виск.

Серпень:
д-р Олександер Ґудзяк — дентист, Сиракюзи, Н.Й., д-р Лідія Чапельська — педіятр, Ен Арбор, Миш., д-р Соня Прокопець — сімейна медицина, Торонто, Онт. Канада, д-р Микола Дейчаківський — сімейна медицина, хірургія, Клівленд, Огайо.

Вересень:
д-р Олександер Школьник — радіолог, Акрон, Огайо, Галина Марія Дацків — дипломована мед-сестра, Дітройт, Миш., д-р Марічка Балтарович — дентист, Дітройт, Миш.

Жовтень:
д-р Андрій Мельник — педіятр, директор педіятричної клінічної ґенетики, Лойоля медичної школи,, Чикаґо, Ілл., д-р Остап Мельник — гематолог і онколог, Сан Франсіско, Кал.

В цей час ми хочемо відзначити д-ра Ахіля Хрептовського, президента Світової Федерації Українських Медичних Асоціяцій, за його жертвенну і невтомну працю як надзвичайного добровольця ,,Медичної Клініки на Колесах". Акція ,,Медичної Клініки на Колесах" продовжується але є дальша потреба добровольців. Долучіться до нас і допоможіть нам подати медичну і дентистичну поміч вагітним жінкам і дітям України. Навіть один тиждень вашого жертвенного часу буде прийнято з великою вдячністю.

Приміщення, харчі та транспортація в Україні є забезпечені. З огляду на наші обмежені фінансові ресурси, кошти дороги (які можна відтягнути від податку) мусять покрити добровольці.

Кореспонденцію та запити просимо спрямовувати до:

Stephen Dudiak, M.D., Medical Director
Medical Clinic on Wheels
7029 Applewood Drive, Madison, WI 53719
Phone: (608) 833-1953, Fax: (608) 829-1937.